

med afdødes arvinger, som hovedregel er meget enkel, således at de jævnligt på første skiftesamling vil kunne opgøres til skiftebogen eller i alt fald optages til slutning, foreslås som en ny regel, at nedsættelsen også skal kunne ske i sådanne tilfælde. Man undgår herved ekstraditioner, der alene begrundes i ønsket om at få afgiften nedsat.

Ved første skiftesamling forstås i overensstemmelse med gældende praksis i boer, der skiftes straks efter dødsfaldet, den i skiftelovens § 18, jfr. § 16, stk. 2, og § 17 omhandlede skiftesamling, hvorpå arvingerne skal afgive endelig erklæring om, hvorvidt de vil overtage ansvaret for afdødes gæld, hvilket er en forudsætning for boets udlevering. I boer, hvor den efterlevende ægtefælle efter at have hensiddet i uskiftet bo skifter med førstafdødes arvinger, anses den skiftesamling, hvorpå arvingerne gøres bekendt med ægtefællens status, som første skiftesamling. I disse boer påhviler gældsansvaret alene ægtefællen.

Nr. 3. Skifteafgiften af *fællesboer, der skiftes i ægtefællernes levende live* efter skiftelovens kapitel 6, har der i praksis vist sig at være et vist behov for at lempe, når der på et tidligt stadium af bobehandlingen opnås forlig.

Som første skiftesamling anses i disse boer den skiftesamling, hvorpå ægtefællerne gøres bekendt med registreringen og hinandens passiver. Ingen af ægtefællerne bliver ved skiftet ansvarlig for den andens gæld.

Nr. 4. Den her foreslåede regel træder i stedet for skifteafgiftslovens § 3, stk. 2, nr. 1. Der er formentlig kun praktisk behov for nedsættelse af afgiften, når en efter skyldnerens begæring fremkaldt konkurs bortfalder i medfør af konkurslovens § 50. Også i disse tilfælde vil man kunne nøjes med en fast afgift på 100 kr. I denne forbindelse bemærkes, at den i forslagets § 37 foreskrevne afgift på 100 kr. for behandling af en konkursbegæring også skal svares, hvor konkursbegæring fremsættes af skyldneren.

Stk. 2. For så vidt angår *eksekutorboer* foreslås den nuværende og udvalgte nedsættelsesregel til en fjerdedel opretholdt i de under stk. 1, nr. 1 a og 2, nævnte tilfælde. Da eksekutorer efter gældende ret ikke kan udlevere de af dem behandlede boer til privat skifte efter skiftelovens § 9 og § 75, kan reglen i nr. 1, litra a, ikke anvendes i eksekutorboer.

Til § 30.

Efter skifteafgiftslovens § 1, stk. 2, er boer, hvis formuemasse — for dødsboers vedkommende efter udredelsen af begravelsesomkostninger — ikke udgør 400 kr., fritaget for afgift.

Der er formentlig ikke nogen trang til at opretholde en regel om afgiftsfrihed for små konkursboer eller de i skiftelovens § 82 omhandlede boer.

Derimod bør der være afgiftsfrihed for små *dødsboer og fællesboer*, såvel fællesboer, hvor den længstlevende ægtefælle skifter med førstafdødes arvinger som fællesboer, der skiftes mellem ægtefæller efter skiftelovens kapitel 6. Det afgiftsfri minimum for dødsboer bør ikke alene omfatte de af skifteretten behandlede boer, men også små eksekutorboer. Sociale hensyn taler stærkt for, at det afgiftsfri minimum ikke sættes for lavt.

Ved reglen i *nr. 1* foreslås det afgiftsfri minimum fastsat til 10.000 kr. Efter den således foreslåede forhøjelse af det afgiftsfri minimum har man ikke fundet tilstrækkelig anledning til at opretholde den gældende regel, hvorefter der bortses fra begravelsesudgifterne, hvis formuemassen herved bliver mindre end det afgiftsfri minimum.

At den i § 28, stk. 3, foreslåede minimumsafgift på 100 kr. for andre boer end dødsboer og fællesboer ikke omfatter sidstnævnte boer, skyldes, at der med et afgiftsfrit minimum på 10.000 kr. for disse boer ikke er behov for en minimumsafgift, selv om afgiften, hvis den nedsættes efter § 29, stk. 1, vil kunne blive en del mindre end 100 kr.

Efter den i *nr. 2* foreslåede regel er *dødsboer og fællesboer, der udleveres den efterlevende ægtefælle i medfør af skiftelovens § 57, stk. 1*, ligeledes fritaget for skifteafgift. Efter den anførte bestemmelse i skifteloven som ændret ved lov nr. 412 af 18. december 1963 kan såvel fællesboet som afdødes særeeje uden skiftebehandling udlægges til ægtefællen, såfremt skifteretten skønner, at der under hensyn til den efterlevende ægtefælles særlige rettigheder intet bliver at udlodde til arvingerne, og ægtefællen erklærer at ville overtage ansvaret for afdødes gæld. Det fremgår af bemærkningerne til den omhandlede bestemmelse, at denne også kan bringes i anvendelse på et hvilket som helst tidspunkt, efter at egentligt skifte er påbegyndt, i hvilke tilfælde skifteafgiftspligten vil være indtrådt, jfr. forslaget § 34, stk. 1, nr. 3, og bemærkningerne hertil. De hensyn til den efterlevende ægtefælle, der begrundet reglen i skiftelovens § 57, bør formentlig også begrunde fritagelse for erlæggelse af skifteafgift i de tilfælde, hvor afgiftspligt efter forslagets § 34, stk. 1, nr. 3, er indtrådt, selv om fællesboets formuemasse vil kunne overstige det afgiftsfri minimum i henhold til § 36, stk. 1, nr. 1, ret væsentligt. Den heromhandlede afgiftsfritagelse vil også kunne finde anvendelse for eksekutorboers vedkommende, idet reglen i skiftelovens § 57, stk. 1, også gælder for